

Short Course in Artificial Intelligence

October 2023

Prof. Bernard Merialdo
Professor Emeritus
Institut Eurecom, France

1

About myself

- ◆ Majoring in Maths
- ◆ PhD in Artificial Intelligence
- ◆ Worked in IBM on research for Speech Recognition and Natural Language Processing
- ◆ Then became Professor, working on Image and Video analysis
- ◆ Now Professor Emeritus consulting Vietnamese companies on AI

2

Short Course in Artificial Intelligence

October 2023

Lecture 1: Complexity

PNV 2023

3

3

Why a course on AI ?

- ◆ ***“The A.I. Revolution Will Change Work. Nobody Agrees How.”***

- *New-York Times, June 2023*

- ◆ Recent improvements on **Generative AI** and LLM (ChatGPT, DALLE...)
- ◆ Some new tools will change the way to do **Software Development**

PNV 2023

4

4

Why a course on AI ?

“Hollywood writers have been on strike for 100 days
— and there’s no end in sight” (8 August 2023)

PNV 2023

5

5

Why a course on AI ?

“Hollywood writers have been on strike for 100 days
— and there’s no end in sight” (8 August 2023)

AI may create movie scenarios
AI may create videos of artificial characters

PNV 2023

6

6

Why a course on AI ?

- ◆ **ChatGPT?:** *Write a python code to sort a list of 5 numbers without any loop or a predefined function.*

```
def sort_numbers(numbers):  
    if numbers[0] > numbers[1]:  
        numbers[0], numbers[1] = numbers[1], numbers[0]  
        sort_numbers(numbers)  
    if numbers[1] > numbers[2]:  
        numbers[1], numbers[2] = numbers[2], numbers[1]  
        sort_numbers(numbers)  
    if numbers[2] > numbers[3]:  
        numbers[2], numbers[3] = numbers[3], numbers[2]  
        sort_numbers(numbers)  
    if numbers[3] > numbers[4]:  
        numbers[3], numbers[4] = numbers[4], numbers[3]  
        sort_numbers(numbers)  
    return numbers  
  
if __name__ == "__main__":  
    numbers = [5, 2, 9, 1, 7]  
    sorted_numbers = sort_numbers(numbers.copy())  
    print(sorted_numbers)
```

Why a course on AI ?

- ◆ Many jobs will be impacted by AI
- ◆ Software Development will be impacted too
- ◆ We don't know how much (yet)
 - This is currently happening
- ◆ Things will be changing quickly...
 - New skills such as prompt engineering

RECAP IN VIETNAMESE

Cách mạng “AI”

- ◆ Cuộc cách mạng AI có tiềm năng thay đổi công việc, nhưng không có sự đồng thuận về cách diễn biến cụ thể.
- ◆ Các tiến bộ gần đây trong Generative AI và LLM (ChatGPT, DALLÉ...) có khả năng thay đổi cách phát triển phần mềm.
- ◆ Cuộc đình công của nhà viết kịch Hollywood kéo dài 100 ngày và chưa có dấu hiệu kết thúc. AI có thể tạo ra kịch bản phim và video với nhân vật nhân tạo.

Cách mạng “AI”

- ◆ Nhiều công việc sẽ bị ảnh hưởng bởi AI, bao gồm cả phát triển phần mềm, nhưng mức độ tác động chưa được xác định.
- ◆ Sự thay đổi xảy ra nhanh chóng và yêu cầu các kỹ năng mới như kỹ thuật prompt.

About Computers

- ◆ The computer on which I learned programming

- ◆ 32 KB RAM, 5 MB hard disk

About Computers

- ◆ A Smartphone today:
 - 8 GB Ram
 - 256 GB storage
 - 2340x1080 display
 - 2.5 in x 5.7 in
 - cameras: 3 rear, 1 front
 - phone, wifi, bluetooth
 - GPS....

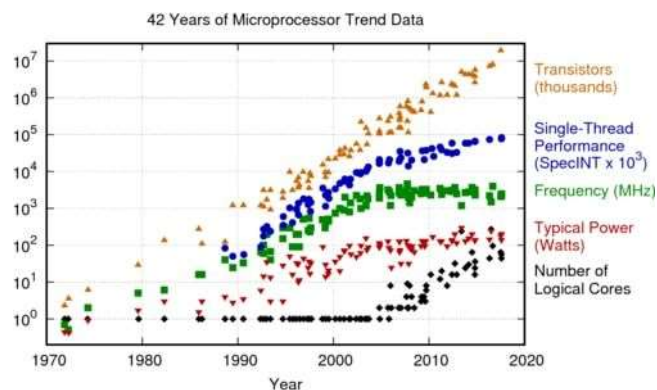
PNV 2023

13

13

About Computers – Moore's law

- ◆ "Every two years, the number of transistors on microchips will double" (1965)

PNV 2023

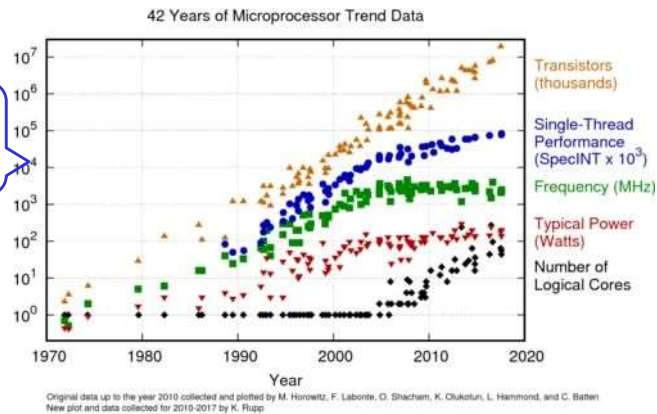
14

14

About Computers – Moore's law

- ◆ "Every two years, the number of transistors on microchips will double" (1965)

Notice the
Logarithmic
scale

PNV 2023

15

15

About Computers – Moore's law

- ◆ "Every two years, the number of transistors on microchips will double" (1965)

- Increase in computing speed
- Increase in memory storage
- Increase in disk storage
- Increase in communication
- Increase in number of users
- Reduction in cost

PNV 2023

16

16

About Computers

Why is it important ?

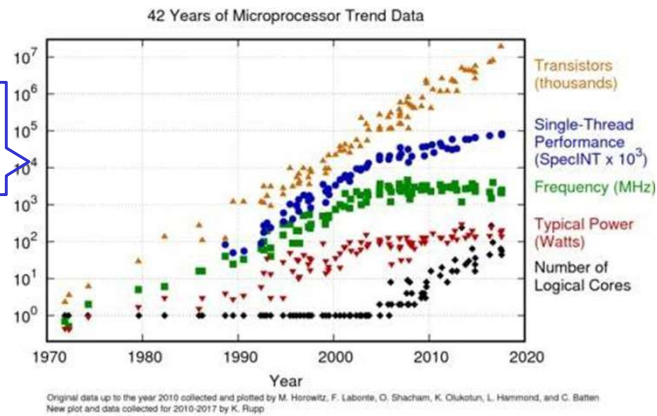
- ◆ When you learn **Maths**, Maths will be the **same** in 10 years
 - Once you know Maths, you are done
- ◆ When you learn **English**, English will be the **same** in 10 years
 - Once you know English, you are done
- ◆ When you learn **computers**, technologies in 10 years will be **different**
 - You will have to keep learning new technologies
 - You have to learn how to learn

RECAP IN VIETNAMESE

Định luật Moore

- ♦ “Mỗi hai năm, số lượng transistor trên vi mạch sẽ tăng gấp đôi” (1965)

Chú ý về số
mũ logarit

PNV 2023

19

19

Định luật Moore

- ♦ “Mỗi hai năm, số lượng transistor trên vi mạch sẽ tăng gấp đôi” (1965)

- Sự tăng tốc độ tính toán.
- Sự tăng cường khả năng lưu trữ bộ nhớ.
- Sự tăng cường khả năng lưu trữ đĩa.
- Sự tăng cường khả năng truyền thông.
- Sự tăng số lượng người dùng.
- Sự giảm chi phí.

PNV 2023

20

20

Artificial Intelligence

- ◆ Can a machine **act / think** as a person ?
- ◆ A very old idea (dream): 1769: Von Kempelen

PNV 2023

21

21

Artificial Intelligence

- ◆ Can a machine **act / think** as a person ?
- ◆ A very old idea: 1769: Von Kempelen

PNV 2023

22

22

Artificial Intelligence: the Early Days

- ◆ The First Computer: ENIAC 1943
- ◆ First AI programs: 1950-
- ◆ “Solving complex problems”
 - complex = many possible solutions
 - problem = find the best solution
 - too many solutions to check them all → heuristics
- ◆ Typical Applications
 - Theorem Proving, Logic
 - Find best path in a tree/graph
 - Games

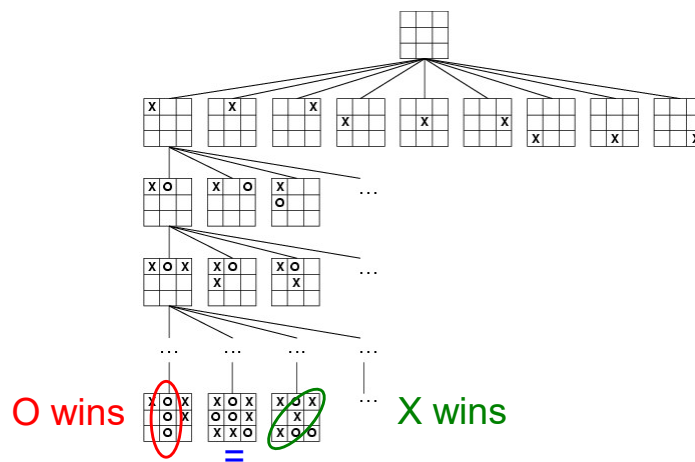
PNV 2023

23

23

Artificial Intelligence

- ◆ Game complexity: Tic-tac-toe

PNV 2023

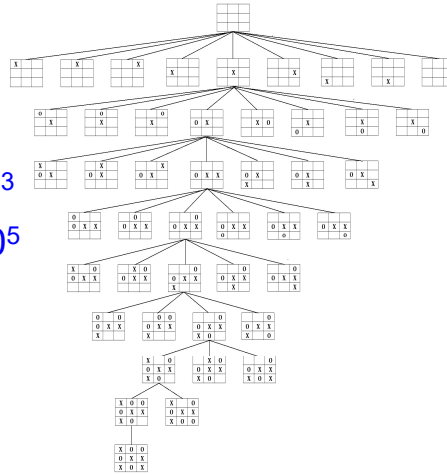
24

24

Artificial Intelligence

◆ Game complexity: Tic-tac-toe (caro)

Board size: 9
Number of moves: ~ 4
Number of positions: $\sim 10^3$
Number of games : $\sim 10^5$

PNV 2023

25

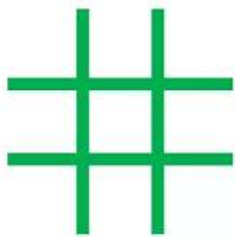
25

Artificial Intelligence

◆ Games and intelligence:

- Games complexity:

TIC-TAC-TOE

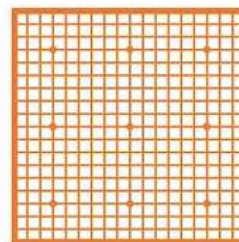
3x3

CHESS

8x8

GO

19x19

PNV 2023

26

26

Artificial Intelligence

◆ Games and intelligence:

- Games complexity:

Game	Board size	Number of moves (average)	Number of positions	Number of games	Average game length
Tic-tac-toe	9	4	10^3	10^5	9
Chess	64	35	10^{47}	10^{123}	80
Go (19x19)	361	250	10^{170}	10^{360}	150

(Number of atoms in the Universe $\approx 10^{80}$)

PNV 2023

27

27

Artificial Intelligence

◆ Chess was considered a **very difficult** game:

- 1997: Kasparov vs DeepBlue

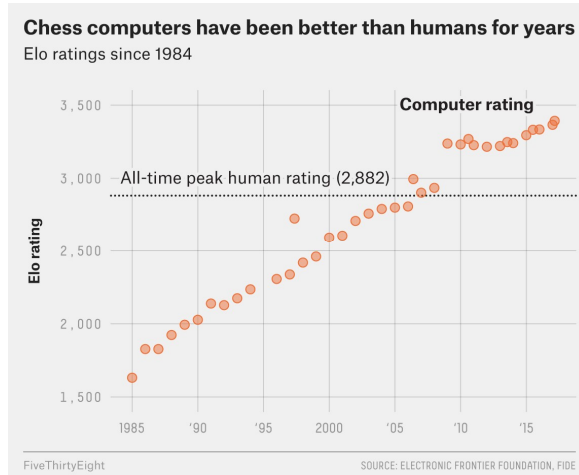
PNV 2023

28

28

Artificial Intelligence

- ◆ Chess was considered a **very difficult** game:

PNV 2023

29

29

Artificial Intelligence

- ◆ The progress of Computer Chess were due to the increase in computer power, which allowed programs to enumerate more possibilities.
- ◆ Despite this increase, Go was considered **infeasible** because of the gap in complexity

PNV 2023

30

30

Artificial Intelligence

◆ Go was considered **infeasible** but:

- 2017 AlphaGo

Rank	Name	Elo
1	Google DeepMind AlphaGo	3608
2	Ke Jie	3608
3	Park Junghwan	3593
4	Lee Sedol	3550
5	Iyama Yuta	3536
6	Mi Yuting	3528
7	Shi Yue	3509
8	Kim Jiseok	3504
9	Lian Xiao	3504
10	Tuo Jiaxi	3501

PNV 2023

31

RECAP IN VIETNAMESE

PNV 2023

32

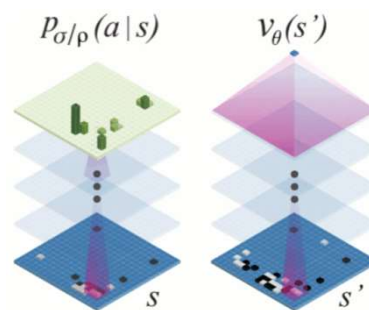
Trí tuệ nhân tạo

- ♦ Máy tính đầu tiên: ENIAC (1943).
- ♦ Chương trình trí tuệ nhân tạo đầu tiên: từ năm 1950.
- ♦ Mục tiêu: Giải quyết vấn đề phức tạp.
- ♦ Ứng dụng phổ biến:
 - Logic và chứng minh định lý.
 - Tìm đường đi tốt nhất trong cây/đồ thị.
 - Các trò chơi phức tạp: Cờ vua, cờ vây..

AlphaGo

- ♦ Chess was solved because computers **became faster**
- ♦ Go was solved because of a new **learning** technique: **Deep Learning**

- Policy (Deep) network
- Value (Deep) network

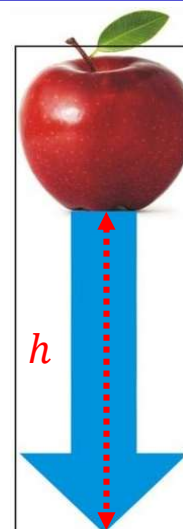
Artificial Intelligence - Machine Learning

- ◆ In traditional programming, the software developer describes each step of the processing
- ◆ In Machine Learning, the AI scientist provides a model and examples, then lets the machine find the best instance of the model (this is the training). When the model is trained, it can be used to process new data.

Artificial Intelligence - Machine Learning

- ◆ Problems are usually solved by a

formula: $h = \frac{1}{2}gt^2$ so $t = \sqrt{\frac{2h}{g}}$

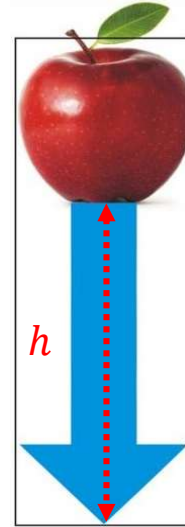
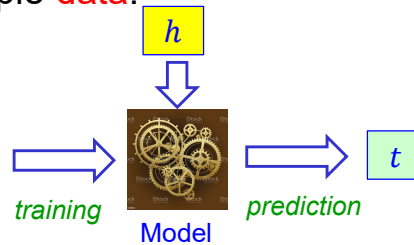
Artificial Intelligence - Machine Learning

◆ Problems are usually solved by a

formula: $h = \frac{1}{2}gt^2$ so $t = \sqrt{\frac{2h}{g}}$

◆ Machine Learning builds a model from example data:

h	t
1m	0.45s
2m	0.64s
3m	0.78s
4m	0.90s
...	...

PNV 2023

37

37

RECAP IN VIETNAMESE

PNV 2023

38

38

Trí tuệ nhân tạo - Machine Learning

- ◆ Thông thường: Cần mô tả từng bước xử lý.
 - ◆ Trong Machine Learning: chỉ cần cung cấp mô hình và ví dụ
- ⇒ ◆ Máy tính sẽ tự tìm ra phiên bản tốt nhất của mô hình thông qua quá trình huấn luyện

Artificial Intelligence

- ◆ Why is AI so **important** today ?
- ◆ Because of this new technique called « **Deep Learning** », which is one instance of **Machine Learning**
- ◆ It has been shown to be **VERY effective** on many difficult problems:
 - Image recognition
 - Natural Language Processing
 - Data Analysis
- ◆ Recently, **Generative AI** allows to produce realistic content: **text, images, code...**

Artificial Intelligence

◆ Artificial Intelligence:

- solving very difficult problems
- mostly problems with very many possibilities

◆ Machine Learning:

- learning a model from data

◆ Deep Learning:

- a particular type of model
- very efficient for many applications

◆ Generative AI

- text, image, code

1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010 2020

PNV 2023

41

41

RECAP IN VIETNAMESE

PNV 2023

42

42

Tại sao AI lại quan trọng?

- Trí tuệ nhân tạo (AI):
 - Giải quyết các vấn đề rất khó khăn
 - Đặc biệt giải quyết các vấn đề có rất nhiều khả năng
- Học máy (Machine Learning):
 - Học một mô hình từ dữ liệu
- Deep Learning:
 - sử dụng một kiểu mô hình đặc biệt
 - rất hiệu quả trong nhiều ứng dụng khác nhau
- Trí tuệ nhân tạo sinh sản (Generative AI):
 - Tạo ra văn bản, hình ảnh, mã code

PNV 2023

43

43

Maths for AI

- ◆ If you want to **understand** the techniques used in AI, it is useful to have some **basic knowledge** in **Mathematics**:
- ◆ Calculus
 - Derivatives, maximum and minimum
- ◆ Linear Algebra
 - Vectors, matrices, dimension
- ◆ Probability – Statistics
 - Probability distribution, conditional probabilities, mean, variance

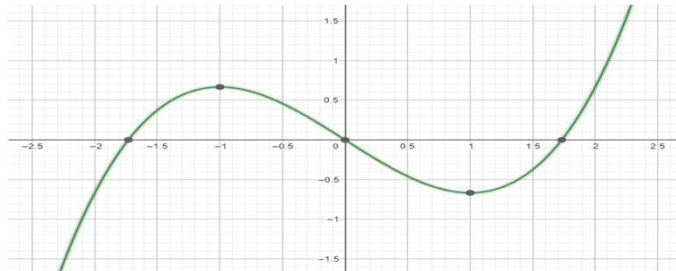
PNV 2023

44

44

Maths for AI - Calculus

- ◆ Remember derivatives $f'(x)$

x	-2	-1	0	1	2
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	↗	↘	0	↘	↗

local maximum

local minimum

PNV 2023

45

45

Maths for AI – Probabilities, Statistics

- ◆ Probability distribution:

$$P(100\$) = \frac{4}{18} = 0.222$$

$$P(200\$) = \frac{2}{18} = 0.111$$

...

$$P(1000\$) = \frac{1}{18} = 0.055$$

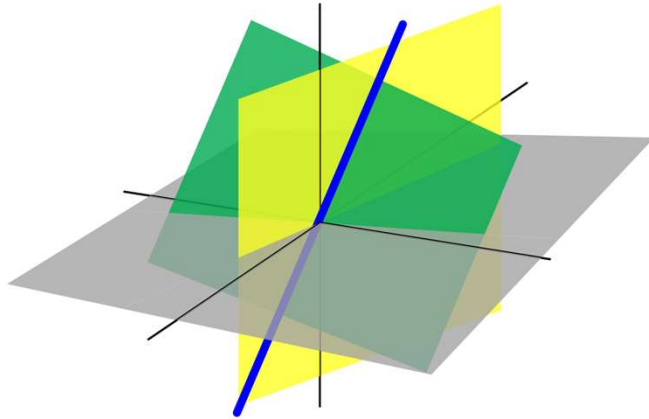
PNV 2023

46

46

Maths for AI - Linear Algebra

◆ Vectors, matrices and vector spaces

Toán trong AI

◆ Một số kiến thức toán được sử dụng trong AI:

◆ Calculus (Phép tính):

- Đạo hàm, giá trị tối đa và tối thiểu.

◆ Linear Algebra (Đại số tuyến tính):

- Vector, ma trận, chiều của ma trận.

◆ Probability - Statistics (Xác suất - Thống kê):

- Phân phối xác suất, xác suất có điều kiện, trung bình, phương sai.

Practice 1

Practice 1: Tic-Tac-Toe

- ◆ We provide you with a Jupyter notebook which contains a program to play Tic-Tac-Toe
- ◆ You can modify the program by commenting/uncommenting some lines
- ◆ Initially, the program plays randomly, but it is able to **learn how to play better**
- ◆ You can experiment with the program, and later play against it.

Practice 1: Tic-Tac-Toe

- ◆ Board 3x3
- ◆ Python representation:
`board = '.....'`
- ◆ Players X and O:
`players = ['X','O']`
`player = 'X'`
- ◆ Player X plays in slot 3:
`board = '...X.....'`

0	1	2
3	4	5
6	7	8

0	1	2
X ₃	4	5
6	7	8

Practice 1: Tic-Tac-Toe

- ◆ List empty slots:
`def Empty_slots(board):`
 `return [x for x in range(len(board)) if board[x] == '.']`
- ◆ Random Player:
`def Random_player(board):`
 `return random.choice(Empty_slots(board))`
- ◆ Test if winning position:
`def Win(board, player):`
 `for x in [[0,1,2],[3,4,5],[6,7,8],[0,3,6],[1,4,7],[2,5,8],[0,4,8],[2,4,6]]:`
 `if (board[x[0]]==player) and (board[x[1]]==player) and`
 `(board[x[2]]==player):`
 `return True`
 `return False`

Practice 1: Tic-Tac-Toe

◆ List empty slots:

0	O	1	2
X	3	4	5
6	X	7	8

```
def Empty_slots(board):  
    return [x for x in range(len(board)) if board[x] == '.']  
    return [x for x in range(len(board)) if board[x] == '.']  
        'O.X...X.'  
    return [x for x in range(len(board)) if board[x] == '.']  
        9  
    return [x for x in range(len(board)) if board[x] == '.']  
        [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]  
    return [x for x in range(len(board)) if board[x] == '.']  
        [0, 2, 3, 5, 6, 8]
```

Practice 1: Tic-Tac-Toe

◆ Random Player:

0	O	1	2
X	3	4	5
6	X	7	8

```
def Random_player(board):  
    return random.choice(Empty_slots(board))  
    return random.choice(Empty_slots(board))  
        'O.X...X.'  
    return random.choice(Empty_slots(board))  
        [0, 2, 4, 5, 6, 8]  
    return random.choice(Empty_slots(board))  
for example 2
```

Practice 1: Tic-Tac-Toe

◆ Playing:

```
def Board_after_play(board,player,slot):  
    return board[:slot] + player + board[slot + 1:]
```

Example:

```
Board_after_play(board,    player, slot):  
Board_after_play('O.X...X.', 'O',    2):  
    return board[:slot] + player + board[slot + 1:]  
           'O'      + 'O'    + 'X...X.'  
    return board[:slot] + player + board[slot + 1:]  
           'OOX...X.'
```

Practice 1: Tic-Tac-Toe

◆ Trained Player:

Assume that `valuesX[board]` is the “value” for X of position `board`

```
def PlayerX(board):  
    boards = [Board_after_play(board,'X',x) for x in  
Empty_slots(board)]  
    v = [valuesX[b] for b in boards]  
    return v.index(max(v))
```

◆ Training:

- Initially, all `valuesX[board]` are zero
- We play an automatic game,
 - if X wins, `valuesX` are increased for the boards used
 - if X loses, `valuesX` are decreased for the boards used

Practice 1: Tic-Tac-Toe

Suggested exercise:

(you just have to comment/uncomment some lines)

1. Run with learning_rate alpha = 0
2. Run with learning rate alpha = 0.1
3. With alpha = 0.1, save the values at the end of training
4. Change PlayerX to HumanPlayer, load the values and play against the computer
5. Later, you may try to test by yourself
 - try other values of the learning_rate
 - try a different number of games for learning
 - write your own Player routine

RECAP IN VIETNAMESE

Bài tập 1: Tic-Tac-Toe

- ◆ Trò chơi Tic Tac Toe trên một bàn cờ 3x3 được viết bằng Python và sử dụng ký hiệu 'X' và 'O' để đại diện cho hai người chơi.
- ◆ Cung cấp các hàm kiểm tra vị trí thắng, xác định danh sách vị trí trống trên bàn cờ, và chuyển đổi bàn cờ sau mỗi nước đi.
- ◆ Đề xuất một cách huấn luyện người chơi X: tăng giảm giá trị của các bàn cờ dựa trên kết quả của trò chơi, thắng thì +, thua thì -
- ◆ Mô tả quá trình huấn luyện ban đầu với giá trị ban đầu của bàn cờ là 0 và các giá trị này sẽ được điều chỉnh tăng hoặc giảm dựa trên kết quả của trận đấu

Bài tập 1: Tic-Tac-Toe

Dưới đây là một số yêu cầu cần thực hiện trong bài tập này:

1. Chạy chương trình với giá trị `learning_rate` $\alpha = 0$. Sau đó, quan sát và ghi nhận kết quả.
2. Tiếp theo, chạy chương trình với giá trị `learning_rate` $\alpha = 0.1$. Quan sát và ghi nhận sự khác biệt so với khi $\alpha = 0$.
3. Với $\alpha = 0.1$, lưu giá trị cuối cùng sau quá trình training.
4. Thay thế PlayerX bằng HumanPlayer và reload lại code.
5. Sau khi hoàn thành các yêu cầu trên, bạn có thể thử nghiệm tiếp bằng cách:
 - Thay đổi giá trị `learning_rate` để xem sự ảnh hưởng của nó đến quá trình học.
 - Thay đổi giá trị `number of games` được sử dụng để huấn luyện để xem liệu nó có ảnh hưởng đến hiệu suất của mô hình hay không.
 - Viết một quy trình Player riêng của bạn và thử nghiệm nó trong trò chơi để xem liệu nó có hoạt động tốt hay không.